

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 22.6.2020
COM(2020) 254 final

2020/0121 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi sporazuma o spremembi Začasnega sporazuma o partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani zaradi pristopa Neodvisne države Samoe in prihodnjih pristopov drugih pacifiških otoških držav

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1 OZADJE PREDLOGA

1.1 Razlogi za predlog in njegovi cilji

Priloženi predlog sklepa Sveta je pravni instrument za sklenitev sporazuma o spremembi Začasnega sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani v skladu s členom 218(6) PDEU.

Svet je 12. junija 2002 pooblastil Komisijo, da z državami AKP začne pogajanja za sporazume o gospodarskem partnerstvu.

Unija je 30. julija 2009 podpisala Začasni sporazum o partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki določa okvir za Sporazum o gospodarskem partnerstvu¹. Cilji Sporazuma so:

- (a) omogočiti pacifiškim državam, da izkoristijo boljši dostop na trg, ki ga ponuja EU;
- (b) spodbujati trajnostni razvoj in postopno vključevanje pacifiških držav v svetovno gospodarstvo;
- (c) vzpostaviti območje proste trgovine med pogodbenicami na podlagi skupnega interesa, in sicer s postopno liberalizacijo trgovine na način, ki je skladen z veljavnimi pravili STO in načelom asimetrije, ob upoštevanju posebnih potreb in omejitev zmogljivosti pacifiških držav glede ravni in časovnega okvira obveznosti;
- (d) vzpostaviti ustrezne mehanizme reševanja sporov ter
- (e) vzpostaviti ustrezno institucionalno ureditev.

Papua Nova Gvineja in Republika Fidži začasno uporabljata Sporazum od 20. decembra 2009 oziroma 28. julija 2014.

Člen 80 Sporazuma določa, da lahko drugi pacifiški otoki pristopijo k Sporazumu na podlagi predložitve ponudbe za dostop na trg, ki izpolnjuje zahteve člena XXIV GATT 1994. V skladu s tem je Neodvisna država Samoa pristopila k Sporazumu 21. decembra 2018² in ga začasno uporablja od 31. decembra 2018. Izvajajo se postopki pogodbenic za pristop Salomonovih otokov in Kraljevine Tonga, ki so izrazili zanimanje za pristop k Sporazumu.

Po pristopu Neodvisne države Samoe je treba spremeniti Sporazum, da se ta država navede kot pogodbenica Sporazuma. Podobne tehnične spremembe bo treba izvesti vsakič, ko ena od pacifiških otoških držav pristopi k Sporazumu.

1.2 Odbor za trgovino SGP

S členom 68 Sporazuma se ustanovi Odbor za trgovino, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenic (EU in pacifiških držav).

Odbor za trgovino obravnava vse zadeve, ki so potrebne za izvajanje Sporazuma. Odbor za trgovino lahko pri opravljanju svojih nalog:

- (a) vzpostavi in nadzoruje vse posebne odbore ali organe, potrebne za izvajanje Sporazuma;
- (b) se sestane, kadar koli se dogovorijo pogodbenice;

¹ Sklep Sveta z dne 13. julija 2009 o podpisu in začasni uporabi začasnega Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (UL L 272, 16.10.2009, str. 1).

² UL L 333, 28.12.2018, str. 1.

- (c) prouči vsa vprašanja v okviru Sporazuma in pri opravljanju svojih nalog sprejme ustrezne ukrepe ter
- (d) sprejme odločitve ali pripravi priporočila v primerih, določenih v Sporazumu.

Člen 78 (Klavzula o spremembah) določa, da lahko Odbor za trgovino po potrebi pregleda Sporazum, njegovo izvajanje, uporabo in delovanje ter pogodbenicam poda ustrezne predloge za njegovo spremembo.

Rezultati šeste in sedme seje Odbora za trgovino

Pogodbenice Sporazuma (EU, Papua Nova Gvineja, Fidži) ter Neodvisna država Samoa, Salomonovi otoki in Tonga kot opazovalci so 24. oktobra 2018 izmenjali mnenja o **obsegu** tehničnih sprememb Sporazuma, ki so potrebne po pristopu, in **postopku** njihove uvedbe.

Pogodbenice so opredelile **obseg** sprememb kot omejen na navedbo pristopne pacifiške države kot pogodbenice Sporazuma in dodatek ponudbe za dostop na trg k Prilogi II Sporazuma (Carine na proizvode s poreklom iz pogodbenice EU). V zvezi s **postopkom** so ugotovile, da Odbor za trgovino trenutno nima pooblastil za uvedbo takšnih sprememb (pravna podlaga v okviru Sporazuma ni zadostna). Pogodbenice so izmenjale mnenja o naslednjih treh postopkovnih možnostih:

Možnost 1 – Pogodbenice bi upoštevale, da so zadevne spremembe implicitno vključene v Sporazum na podlagi pristopa (člen 80), zato jih ni treba izrecno uvesti s posebnim postopkom.

Možnost 2 – Odbor za trgovino bi lahko podal izjavo o tem, kako razumeti Sporazum po pristopu glede na potrebne tehnične spremembe. Pravna podlaga za tako izjavo je člen 68(4)(c).

Možnost 3 – Pogodbenice bi lahko spremenile člen 80 Sporazuma, da bi Odboru za trgovino podelile pooblastila za sprejemanje potrebnih odločitev ob novem pristopu.

Odbor za trgovino se je strinjal, da bi možnost 3 zagotovila pravno varnost, in se zavezal, da bo pogodbenicam priporočil ustrezno spremembo člena 80. Po sedmi seji, ki je potekala 3. in 4. oktobra 2019, je sprejel ustrezno priporočilo v skladu s stališčem, ki se zastopa v imenu Unije (Sklep Sveta (EU) 2019/1707 z dne 17. junija 2019, UL L 260, 11.10.2019, str. 45).

1.3 Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

S predlogom se izvaja Sporazum o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o partnerstvu AKP-EU ali Sporazum iz Cotonouja)³, ki predstavlja pravno podlago za Začasni sporazum o partnerstvu.

Pristop drugih pacifiških držav k Sporazumu krepi pravni okvir trgovinskih odnosov EU s partnerskimi državami ter spodbuja vzajemno trgovino in vključevanje v svetovno gospodarstvo. Poleg tega vključuje te države v režim skupnih pravil in institucij, ustanovljenih s Sporazumom.

1.4 Skladnost z drugimi politikami Unije

Sporazum je razvojno usmerjen trgovinski sporazum, ki razširja asimetričen dostop na trg na nove države pristopnice in jim omogoča, da občutljive sektorje zaščitijo pred liberalizacijo, hkrati pa določa številne zaščitne ukrepe in klavzulo za zaščito mladih industrijskih panog.

³ UL L 287, 4.11.2010, str. 3. Sporazum, kakor je bil spremenjen s sporazumom, podpisanim 25. junija 2005 v Luksemburgu (UL L 209, 11.8.2005, str. 27), in sporazumom, podpisanim 22. junija 2010 v Ouagadougouju (UL L 287, 4.11.2010, str. 3).

Vsebuje tudi določbe o pravilih o poreklu, ki olajšujejo izvoz iz zadevnih držav v EU. Poleg tega vsebuje določbe o trajnostnem razvoju (člen 3), s čimer pogodbenice ponovno potrjujejo, da je cilj trajnostnega razvoja sestavni del določb tega sporazuma v skladu s splošnimi cilji in načeli, določenimi v sporazumu iz Cotonouja, ter zlasti s splošno zavezo za zmanjšanje in postopno izkoreninjenje revščine na način, ki je skladen s cilji trajnostnega razvoja. Te določbe prispevajo k cilju skladnosti politik za razvoj in so skladne s členom 208(2) PDEU.

2 PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

2.1 Pravna podlaga

Pravna podlaga za ta sklep Sveta je Pogodba o delovanju Evropske unije, zlasti prvi pododstavek člena 207(4) v povezavi s členom 218(6)(a)(v) Pogodbe.

2.2 Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Skupna trgovinska politika je v skladu s členom 3 PDEU opredeljena kot izključna pristojnost Unije.

2.3 Sorazmernost

Ta predlog je nujen za izvajanje mednarodnih zavez Unije, določenih v Sporazumu o partnerstvu AKP-EU, predvsem za sklenitev novih trgovinskih režimov, združljivih s STO, ki postopoma odpravljajo ovire za trgovino med pogodbenicami in krepijo sodelovanje na vseh področjih, ki so pomembna za trgovino s pacifiškimi državami.

2.4 Izbira instrumenta

Drug pravni instrument, ki bi se lahko uporabil za doseg cilja tega predloga, ne obstaja.

3 REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAIINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

3.1 Ocena učinka

Ocena učinka sporazumov o gospodarskem partnerstvu EU-AKP na trajnostni razvoj je bila izvedena med letoma 2003 in 2007. Formalne pogoje za ta projekt je leta 2002 objavila Evropska komisija v konkurenčnem javnem razpisu, na podlagi katerega je bila avgusta 2002 družbi PwC France dodeljena petletna pogodba. Osnutek končnega poročila o oceni učinka na trajnostni razvoj je bil predstavljen zainteresiranim stranem iz Evrope na srečanju v okviru dialoga s civilno družbo EU, ki ga je 23. marca 2007 v Bruslju organizirala Evropska komisija.

3.2 Ustreznost in poenostavitev ureditve

Odobritev spremembe Sporazuma ni predmet postopkov programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT); ne povzroča nobenih stroškov za mala in srednja podjetja Unije ter ne sproža nobenih vprašanj z vidika digitalnega okolja.

3.3 Temeljne pravice

Predlog nima posledic za varstvo temeljnih pravic v Uniji.

4 PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlagani sklep nima proračunskih posledic.

5 DRUGI ELEMENTI

5.1 Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Člena 1 in 2 predloga omogočata sklenitev sprememb Sporazuma, navedenih v prilogi k sklepu, in uradno obveščanje v imenu Unije v zvezi s tem.

Člen 3 določa, da se sklenitve sprememb k Sporazumu ne razlaga tako, kot da podeljuje pravice ali uvaja obveznosti, na katere se je možno neposredno sklicevati pred sodišči Unije ali držav članic.

Člen 4 določa datum začetka veljavnosti Sklepa.

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi sporazuma o spremembi Začasnega sporazuma o partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani zaradi pristopa Neodvisne države Samoe in prihodnjih pristopov drugih pacifiških otoških držav

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s točko (a)(v) drugega odstavka člena 218(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 12. junija 2002 pooblastil Komisijo za začetek pogajanj o sklenitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu s skupino afriških, karibskih in pacifiških držav¹.
- (2) Začasni sporazum o partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani² (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki vzpostavlja okvir za Sporazum o gospodarskem partnerstvu, podpisan v Londonu 30. julija 2009, začasno uporabljata Papua Nova Gvineja in Republika Fidži od 20. decembra 2009 oziroma 28. julija 2014.
- (3) Člen 80 Sporazuma določa določbe o pristopu drugih pacifiških držav. Svet je s Sklepom (EU) 2018/1908 z dne 6. decembra 2018³ odobril pristop Neodvisne države Samoe k Sporazumu. Neodvisna država Samoa je k Sporazumu pristopila 21. decembra 2018 in ga začasno uporablja od 31. decembra 2018.
- (4) Po pristopu Neodvisne države Samoe je zaradi pravne varnosti treba spremeniti Sporazum, da se ta država navede kot pogodbenica Sporazuma. Podobne tehnične spremembe bo treba izvesti vsakič, ko ena od pacifiških otoških držav pristopi k Sporazumu.
- (5) S členom 68 Sporazuma se ustanovi Odbor za trgovino, ki obravnava vse zadeve, potrebne za izvajanje Sporazuma. Odbor za trgovino je treba pooblastiti za odločanje o kakršnih koli tehničnih spremembah Sporazuma, ki bi lahko bile potrebne po pristopu nove pacifiške otoške države.
- (6) Sporazum bi bilo treba ustrezno spremeniti –

¹ Smernice Sveta za pogajanja o sporazumih o gospodarskem partnerstvu z državami in regijami AKP (9930/02 (DG E II) HH/sg).

² UL L 272, 16.10.2009, str. 2.

³ UL L 333, 28.12.2018, str. 1.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Sklene se sporazum o spremembi Začasnega sporazuma o partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani zaradi pristopa Neodvisne države Samoe in prihodnjih pristopov drugih pacifiških otoških držav.
2. Besedilo sporazuma o spremembi je priloženo k temu sklepu kot Priloga 1.

Člen 2

Predsednik Sveta v imenu Unije pogodbenice Sporazuma uradno obvesti o sklenitvi sporazuma o spremembi Sporazuma s strani Unije.

Člen 3

Spremembe sporazuma se ne razlagajo tako, kot da podeljujejo pravice ali nalagajo obveznosti, na katere se je mogoče neposredno sklicevati pred sodišči Unije ali držav članic.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*